

Mfv.I.10.060/2014/5.

A Kúria a dr. Serfőző Henrik Olivér ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kardos Éva ügyvéd által képviselt alperes ellen rendes felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 45.M.4855/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.631.397/2013/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.631.397/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a munkáltatói rendes felmondás jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 45.M.4855/2011/20. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg a 2011. szeptember 22-én kelt rendes felmondásával, a munkaviszony az ítélet jogerőre emelkedésével szűnik meg. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek elmaradt munkabért, átalánytérítést, valamint perköltséget.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2003. augusztus 4-étől állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperesnél, 2010. március 10-étől kistrégió-vezető munkakörben foglalkoztatták.

P.G. régióigazgató a 2011. szeptember 13-ai értekezleten, illetve a szeptember 15-ei e-mailben kérte a kistrégió-vezetőket, hogy a fiókbezárásokkal kapcsolatban terjedő pletykákat előzzék meg, mert erre és leépítésekre sor fog kerülni, de egyelőre konkrét információk ezzel kapcsolatban nincsenek.

A felperes 2011. szeptember 14-én fiókvezetői értekezletet tartott, ahol elmondta, hogy információi szerint október közepén átszervezés lesz a banknál, amely leépítéseket, fiókbezárásokat jelent, azonban a kistrégió jó eredményei miatt egyik fiók bezárása sem várható. Arra ösztönözte a beosztottjait, hogy igyekezzenek minél jobb eredményeket elérni, mert a korábbi átszervezések során is azon fiókokat az alperes nem zárta be, amelyek jól teljesítettek.

Az alperes 2011. szeptember 22-én kelt, a felperes által ugyanezen a napon átvett rendes felmondással a munkaviszonyát megszüntette. Ennek indokolása szerint a felperes munkaköri leírásban foglalt feladata és felelőssége volt a régiójához tartozó fiókvezetők

fejlesztése, motiválása, szakmai és vezetői támogatása, korrekt és valós információkkal, adatokkal való ellátása, mely kötelezettségének nem tett eleget. A Kormány devizahitelek megsegítésére vonatkozó intézkedéseinek a bankra gyakorolt jövőbeni hatásával kapcsolatban a vezetőség olyan bizalmas információkat osztott meg a felperessel illetve a vele egy szinten lévő kollégákkal, amelyek az elkövetkezendő időszakban szükségesek lehetnek a meghozott döntések hatékonyságának növeléséhez, fiók, valamint a kistrégiók stratégiájának megalkotásához, az ügyfelek és beosztott kollégák bizalmának megtartásához, a pánikkeltés elkerüléséhez.

A bank az információk bizalmas kezelésére hívta fel a felperest, aki ennek ellenére 2011. szeptember 14-én tartott fiókvezetői értekezleten úgy próbálta vezetőit jobb teljesítmény elérésére ösztönözni, hogy biztos forrásból származó információkra hivatkozva a közeljövőben bekövetkező létszámleépítés végrehajtását helyezte kilátásba. Úgy tett csoportos létszámleépítésre vonatkozó kijelentéseket, hogy vezetője kifejezetten ellentétes információt közölt vele, tehát tudnia kellett, hogy a tényállítása valótlan. Az értekezleten még a létszámleépítés bejelentésének pontos dátumáról is tájékoztatta a fiókvezetőket, akiket ezáltal megtévesztett, olyan látszatot keltett, amely a valóságnak nem felelt meg, valamint a felettese által kért magatartásnak, kommunikációnak sem. Ezzel a birtokába jutott bizalmas információkat nem bizalmas jellegűnek, továbbá nem a bank érdekeinek megfelelően kezelte, valamint munkatársait megtévesztette és tudatosan próbált bizonytalanságot ébreszteni bennük, vezetője részéről jelentős mértékű bizalomvesztést eredményezett. Magatartása nem felel meg a munkakörben elvárt vezetői példamutatásnak, támogatásnak és diszkréciónak.

A munkaügyi bíróság ítélete szerint köztudomásúnak tekinthető, hogy a devizahitelek megsegítését célzó kormányzati intézkedések, intézkedés-tervezetek megjelenésekor nemcsak az alperessel, hanem szinte valamennyi magyarországi pénzintézettel összefüggésben megjelentek híresztelések fiókbezárásokról, az ezzel együtt járó létszámleépítésekről, illetve esetlegesen a bank országból történő kivonulásáról is. A felperes által becsatolt hírek a felmondás közlését követően jelentek meg, így közvetlenül nem voltak alkalmasak arra, hogy az alperessel kapcsolatban megjelölt híreszteléseket alátámasszák, közvetve azonban megerősítették mind a felperes előadását, mind a fiókgazdátok tanúvallomását.

Valamennyi fiókgazdát tanúvallomásában állította, hogy hallott az értekezlet előtt is a tervezett intézkedésekről, számukra érdemi információ annak dátuma volt csupán.

A bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes célja P.G. utasítása alapján az volt, hogy az általa ismert információkat a közvetlen beosztottjaival megosztva elejét vegye a pletykák terjedésének, hiszen annak forrása éppen a bizonytalanság volt. Valamennyi perben meghallgatott tanú hallott már korábban is a

pletykákról, ezt P.G. is megerősítette, hiszen annak ellenére kérte azok terjedését megakadályozni, hogy állítása szerint ő semmilyen konkrét esetről nem hallott.

A felmondás indokolása szerint a bank vezetősége bizalmas információkat osztott meg a felperessel, aki ezeket továbbadta, azonban azt nem lehetett megállapítani, hogy pontosan mi volt ezek tartalma, ki osztotta meg ezeket a felperessel, erre utal P.G. 2011. szeptember 15-ei levele is, mely szerint nincsenek még konkrét döntések.

A felmondás nem valós, hiszen a tanúvallomások, különösen P.G. előadása azt támasztotta alá, hogy ilyen információk még nem is léteztek, ezeket nyilvánvalóan ebben az esetben a felperessel sem osztotta meg senki, így ő azokat nem adhatta tovább. Abban az esetben, ha konkrét információkat osztott volna meg a bank a felperessel, az indokolás szerint éppen abból az okból tette, hogy a hatékony üzleti döntések megalapozottak legyenek. Ebben az esetben a fiókvezetőkkel történő megosztása ezt a célt segítette volna elő.

Az alperesnél 2011. szeptemberében a fiókbezárásokról, várható intézkedésekről senki nem rendelkezett pontos információkkal, emiatt, vagy ennek ellenére ezek a hírek eltérő tartalommal terjedtek a munkavállalók között.

A bíróság álláspontja szerint okszerűtlen, ezért jogellenes a felperes munkaviszonyának bizalomvesztéssel indokolt megszüntetése. A fiókgazdátok arról, hogy említésre került-e a bank kivonulása az országból eltérően nyilatkoztak, így ezt ítéleti bizonyossággal megállapítani nem lehetett.

A bíróságnak az eljárás során azt kellett értékelnie, hogy egy banki dolgozót miként lehet motiválni, azt kellett vizsgálat tárgyává tenni, hogy az értekezleten elhangzottak segítségnek, vagy pánikkeltésnek tekinthetők-e. A felperes célja az volt, hogy az információi közlésével a bizonytalanságot eloszlassa, és ösztönözze a fiókgazdátokat a jobb teljesítmény elérésére, ami adott esetben előnyt jelenthet az intézkedések meghozatalánál.

A bíróság megállapította, hogy a felmondás indoka részben valótlan, a felperessel nem osztott meg a bank bizalmas információkat, az értekezleten elhangzottak pedig nem voltak alkalmasak pánikkeltésre.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 55.Mf.631.397/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította, és a felperest kereseti és fellebbezési illeték, valamint együttes első- és másodfokú perköltség viselésére kötelezte.

A másodfokú bíróság ítélete szerint az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy a felmondás indokolása részben valótlan. Nem fogadta el azonban az ítélet 8. oldalának 3. bekezdésében a felmentési indok okszerűtlenségére alapított érvelést.

A tanúk egységesen hivatkoztak arra, hogy a létszámcsökkentéssel kapcsolatos híreszteléseket már korábban is hallották, azonban az

október közepében megjelölt időpontról a felperestől értesültek először.

Az alperes sikeresen bizonyította, hogy a felperes a munkahelyi vezetőjének utasítása, és a P.G. által közölt eredmények ellenére konkrét adatokról, határozott dátumról tájékoztatta a beosztott munkatársait - a ténylegesen még el nem határozott - a létszámcsökkentéssel kapcsolatban. A rendes felmondás ezen indoka tehát valós, és abból okszerűen következett az alperesi bizalomvesztés ténye.

A peradatok nem igazolták, hogy a felperes „tudatosan próbált bizonytalanságot ébreszteni” beosztott munkatársaiban. Az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen a lehetséges „pánikkeltés” körülményeit értékelte annak ellenére, hogy a munkáltató nem rótt ilyet a felperes terhére. A másodfokú bíróság bizonyítottanak értékelte azt az alperesi állítást, hogy a munkavállaló a rendelkezésre álló információkat nem a bank érdekének megfelelően kezelte, és a munkatársait megtévesztette. Kiemelten vette figyelembe P.G. tanúvallomását, aki utalt a vezetőtől elvárható felelős tájékoztatásra, magatartásra, és arra, hogy a felperes magatartása okszerűen vezetett a bizalomvesztéshez, mert ezen elvárásoknak nem tett eleget.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett. Hivatkozása szerint a másodfokú bíróság megsértette az 1992. évi XXII. tv. (régi Mt.) 89. §-át, valamint a Pp. 206. §-ának (1) és 221. §-ának (1) bekezdését.

A felperes utalt az MK. 95. számú állásfoglalásban rögzítettekre, és arra, hogy nincs helye olyan új okok bizonyításának, amelyek közlése a felmondásban nem történt meg. Az alperes intézkedésében nem hivatkozott arra, hogy a munkáltató részéről bizalomvesztés állna fenn a felperessel szemben, kizárólag a vezető részéről állította ezt megvalósultnak.

A másodfokú bíróság ítélete jogszabályba ütköző módon egy olyan általános munkáltatói bizalomvesztést vizsgált, amely nem szerepel az indokolásban, így döntése jogellenesen bővíti az indokok körét. Önmagában a munkáltatói jogokat nem gyakorló vezető általi bizalomvesztés nem vezethet okszerűen a munkaviszony megszüntetéséhez. Az eljárás során az alperes bizonyítása kifejezetten arra irányult, hogy a munkáltató általi bizalomvesztést bizonyítja, ami az indokok jogellenes bővítésének minősül.

A felmondás részletesen tartalmazta annak okait, hogy a leírt felperesi magatartás volt az, amely a vezető bizalmának elvesztését eredményezte. Nem volt valós a felmondás indokának azon része, hogy az alperes olyan bizalmas információkat osztott meg a felperessel, amelyet a felmondásban írtak szerint szükségesek lehetnek a meghozott vezetői döntések hatékonyságának növeléséhez, a fiók, valamint a kisrégiók stratégiájának megalkotásához, a kollégák

bizalmának megtartásához, a pánik elkerüléséhez. Az alperes az eljárás során magának a pániknak a tényét sem igazolta.

Az alperes nem osztott meg semmilyen olyan információt a felperessel, amely az említett célok elérésére alkalmasak lehettek volna. Nem tekinthető bizalmas információnak a 2011. szeptember 13-ai értekezleten P.G. régió igazgató által adott tájékoztatás, hogy lesznek ugyan leépítések, de erről konkrét információk még nincsenek.

Ugyancsak nem minősül bizalmas információnak a 2011. szeptember 15-én kelt e-mailben írt közlés, miszerint a jelen gazdasági helyzetben nincs kizárva egy lehetséges leépítés, de semmi nem dőlt el. Ennek az e-mailnek a tartalmát nem is tudta a felperes figyelembe venni a 2011. szeptember 14-ei értekezleten.

Az alperes előadásában többször elhangzott pánik és bizonytalanság a tanúvallomásokban nem volt tetten érhető, az ok- és okozati összefüggést nem bizonyította, és azt sem, hogy bármilyen vagyoni vagy erkölcsi kára származott volna abból, hogy a felperes a megtartott értekezleten milyen előadást tett. A felmondás kiadása és az értekezlet megtartása között mindössze hét nap telt el, amelyből öt munkanap volt, így a felperesi értekezlet megtartásának esetleges alperes által rögzített hatásai be sem következhetnek az idő rövidségére tekintettel.

Az alperes a felmondásban írt valótlan tényekkel próbálta hangsúlyozni a különleges bizalmi helyzet fennállását, amelyet a bizalmas információk közlése teremtett meg. Mindezzel szemben nem vitatott, hogy az alperes dolgozói számítottak a leépítésekre, mint ahogyan P.G. régió igazgató is, csak az nem dőlt el, hogy ezt mikor fogják hivatalosan közzétenni.

Nem nyert bizonyítást az a felmondási ok, hogy a felperes tudatosan próbált bizonytalanságot kelteni a munkatársakban, a bizonytalanságot ugyanis a „devizahitelekkel kapcsolatos anomáliák” és az azzal kapcsolatos kormányzati döntések várható hatása keltette.

A másodfokú ítélet szerint is a felmondás indokából csak az bizonyult valónak, hogy a felperes 2011. szeptember 14-én értekezletet tartott, és biztos forrásból származó információra hivatkozva az október közepén bekövetkező létszámleépítésre utalt hozzátéve, hogy ez a régió fiókjait nem fogja érinteni.

Az elsőfokú eljárásban meghallgatott tanúk nem voltak biztosak abban, hogy valójában mi hangzott el. Kiemelendő továbbá, hogy a felperes nem utasításellenesen járt el akkor, amikor értekezletet szervezett, hiszen ezen megbeszélés tartására P.G.-t kérte annak érdekében, hogy az esetleges pletykákat megállítsák. Arra, hogy a megtévesztés pontosan miben állt, és hogy a bank érdekeire ez az információ milyen hatással volt, a másodfokú bíróság nem tért ki, ezáltal sérültek a Pp. 206. §-a és a 221. §-ában rögzítettek.

A tanúvallomásokból egyértelmű, hogy mindenki számított a létszámleépítésekre, csak annak időpontja volt ismeretlen. A felperes az említett értekezleten azt mondta, hogy megbízható

információja van arra nézve, miszerint annak ideje október hónapban lesz. Erre nem volt adat, a létszámleépítés azonban röviddel később, 2011. december és 2012. februárja között bekövetkezett.

Abban az esetben, amennyiben a felmondásban felsorolt valamennyi indok valóban bizonyult volna - különösen a valójában nem létező bizalmas információknak az alperes részéről történt átadása - a bizalomvesztést megalapozná. A perbeli esetben még a másodfokú bíróság álláspontja szerint is mindössze fél mondat maradt valós a felmondás indokolásából.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

Érvelése szerint a másodfokú bíróság eleget tett a Pp. 221. §-ában foglalt indokolási kötelezettségének, amikor P.G. tanúvallomását figyelembe véve megállapította és bizonyítottanak értékelte, hogy a felperes a rendelkezésre álló információkat nem a bank érdekének megfelelően kezelte és a munkatársait megtévesztette. A felperes nem tett eleget azon alperesi elvárásoknak, amely a vezetőől megkívánható felelős tájékoztatásra és magatartásra vonatkoztak, így mindez okszerűen vezetett a bizalomvesztéshez.

A 2011. szeptember 22-én kelt munkáltatói rendes felmondás valóban azt tartalmazza, hogy a felperes vezetője részéről jelentős mértékű bizalomvesztést valósított meg a felperesi magatartás, ez azonban egyenlő a munkáltató bizalomvesztésével. P.G. 2011. május 18-ától a pesti régió vezetője volt, és 9 kirendeltség tartozott hozzá, a felperes pedig az egyik fiókvezető volt. A piramisszerű rendszerben P.G. a felperes munkahelyi felettese, vezetője volt, és a felperesbe mint munkavállalóba vetett bizalmának elvesztése okszerűen vezethetett a munkaviszony megszüntetéséhez.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A perbeli időben hatályos Mt. 89. §-ának (1) - (3) bekezdése szerint a munkaviszonyt mind a munkáltató, mind a munkavállaló felmondással megszüntetheti. A munkáltató köteles a felmondását megindokolni, és abból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie. A felmondás indoka csak a munkavállaló képességeivel, a munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, illetve a munkáltató működésével összefüggő ok lehet.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul sérelmezte, hogy a felmondás nem a munkáltató, hanem a vezető részéről megvalósuló bizalomvesztést tartalmazza, ezért olyan körülményre történt a bizonyítás lefolytatása, amely a felmondásban nem került rögzítésre. Az alperes az intézkedése során a bizalomvesztés tényét és annak körülményeit részletezte, hangsúlyozva, hogy ez alapvetően a munkahelyi vezető részéről valósult meg. A bíróságok is e körben folytatták le a bizonyítási eljárást. Téves azon felülvizsgálati hivatkozás, miszerint a nem munkáltatói jogkörgyakorló vezető bizalomvesztése nem lehet rendes felmondási indok.

A jelen tényállás mellett az volt ítéleti bizonyossággal

megállapítható, hogy a felperes felettese utasítása ellenére adott a tájékoztatást a beosztott munkatársak felé, amely miatt a vezető bizalma megrendült. Nem volt jogszabálysértő, hogy ezen felperesi magatartást a munkáltatói jogkör gyakorlója is olyannak ítélte, amely mellett a jogviszony fenntartása lehetetlenné vált.

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott 2011. szeptember 15-ei e-mail valóban a tájékoztatást követően érkezett, ennek azonban a jogvita eldöntése során nem volt kiemelt jelentősége. A felperes a 2011. szeptember 13-án tartott értekezleten jelen volt, és az ott elhangzottakkal ellentétesen tájékoztatta a munkatársait 2011. szeptember 14-én az általa tartott fiókvezetői értekezleten. Az a körülmény, hogy a megbeszélésen elmondottak szűk körben maradtak, a felperes magatartásának kimentésére nem alkalmas.

A felperes maga is azt állította, hogy a munkavállalók tudtak a létszámcsökkentésről, csak annak időpontjával nem voltak tisztában. A másodfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy a felperes a 2011. szeptember 13-án elhangzottakkal ellentétben konkrét adatokról, határozott dátumról (2011. október 13. - október 15. közötti időszak) tájékoztatta a fiókvezetőket a létszámcsökkentéssel kapcsolatban annak ellenére, hogy arról akkor még konkrét formában döntés nem született. A tanúk elmondása szerint jövőjüket illetően a bizonytalanság érzése fokozódott bennük.

A felperes az általa tudott információkat nem az elvárásoknak megfelelően kezelte, munkatársait megtévesztette, részükre olyan tájékoztatást adott, amelynek nem volt valós alapja. A másodfokú bíróság helyesen értékelte mindezt olyan magatartásként, amely alkalmas volt a munkáltatói jogkörgyakorló által a felmondásban meghatározott bizalomvesztés megállapítására különösen olyan helyzetben, amikor a bank alkalmazottai között amúgy is bizonytalanság volt tapasztalható a munkaviszony fenntarthatóságát illetően.

Az a körülmény, hogy a felperes utasításra hívta össze az értekezletet és azon csak vezetők vettek részt, nem volt alkalmas a magatartás kimentésére tekintettel arra, hogy az általa adott tájékoztatás mindenképpen félrevezető és a bank érdekeivel ellentétes volt, amely rendes felmondás jogszerű alapjául szolgálhatott [Mt. 89. § (2) bekezdés].

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg a felülvizsgálati eljárásban teljes személyes költségmentességére figyelemmel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 6. §-ának (2) bekezdése, és a Pp. 84. §-a alapján a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

Budapest, 2014. november 19.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó

Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Nné

tisztviselő